

Національний університет
«Одеська Юридична Академія»

Факультет прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)

Кафедра криміналістики, судових експертиз
та поліграфології

Національний центр судових експертиз
при Міністерстві юстиції
Республіки Молдова

Міжнародна громадська організація
«Конгрес Криміналістів»

Одеський науково-дослідний
Інститут судових експертиз
Міністерства юстиції України

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО:
ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ,
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ,
ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ»

м. Одеса

05 червня 2026 року

КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

5 червня 2026 р.

*Одеса
2026*

**CRIMINALISTICS OF THE FUTURE:
DIGITAL INNOVATIONS, ARTIFICIAL INTELLIGENCE,
GLOBAL CHALLENGES AND THREATS**

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

5 June 2026

*Odesa
2026*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 20 від 12 червня 2026 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №4 від 22 червня 2026 року)*

Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози: збірник матеріалів міжнар. наук.–практ. конф. (м. Одеса, 5 черв. 2026 р.) / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катарага, Д. Кішко, В. Шепітько, Д. Колодін, А. Колодіна Л. Аркуша, та ін.]; Нац. ун–т «Одеська юридична академія», кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології; Національний центр судових експертиз при Міністерстві юстиції Республіки Молдова; Одеський науково–дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України, Міжнародна громадська організація «Конгрес криміналістів». Одеса: НУ «ОЮА», 2026. 564 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково–практичної конференції «Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози», проведеної 5 червня 2026 року Національним університетом «Одеська юридична академія» за участю українських та іноземних науковців, судових експертів, представників правоохоронних органів, практиків, приватних експертів і здобувачів наукових ступенів. Матеріали присвячено криміналістичним інноваціям, цифровим технологіям, штучному інтелекту, розслідуванню злочинів у кіберпросторі, кримінально–правовим і кримінологічним викликам цифровізації, а також кримінально–процесуальним, оперативнорозшуковим та криміналістичним аспектам документування злочинів у цифровий час.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та дотримання принципів академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2026

© Автори статей, 2026

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 20, June, 12, 2026)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 4, June, 22, 2026)*

Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 5 June 2026) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, V. Shepitko, A. Kolodina, D. Kolodin, L. Arkusha, et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine; International Public Organization «Congress of Criminalists». Odesa: NU «OLA», 2026. 564 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats», held on 5 June 2026 by the National University «Odesa Law Academy». The conference brought together Ukrainian and foreign scholars, forensic experts, representatives of law enforcement agencies, practitioners, private experts and postgraduate researchers. The materials cover criminalistics innovations, digital technologies, artificial intelligence, expert support for justice, investigation of crimes in cyberspace, criminal law and criminological challenges of digitalization, as well as criminal procedure, operational–search and criminalistics aspects of documenting crimes in the digital age.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high–quality academic contributions and adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2026

© Authors of articles, 2026

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ПРОКУРАТУРИ ТА СЛІДСТВА
(КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ)
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ, СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ТА ПОЛІГРАФОЛОГІЇ
(м. Одеса, Україна)**

**NATIONAL UNIVERSITY «ODESA LAW ACADEMY»
FACULTY OF PROSECUTION AND INVESTIGATION
(CRIMINAL JUSTICE)
DEPARTMENT OF CRIMINALISTICS, FORENSIC EXAMINATIONS AND
POLYGRAPHOLOGY
(Odesa, Ukraine)**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ
РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА
(м. Кишинів, Республіка Молдова)
NATIONAL CENTRE OF JUDICIAL EXPERTISE
MINISTRY OF JUSTICE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
(Chişinău, Republic of Moldova)**

**ОДЕСЬКИЙ НАУКОВО–ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
(м. Одеса, Україна)
ODESA SCIENTIFIC RESEARCH INSTITUTE
OF FORENSIC EXAMINATIONS
MINISTRY OF JUSTICE OF UKRAINE
(Odesa, Ukraine)**

**МІЖНАРОДНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«КОНГРЕС КРИМІНАЛІСТІВ»
(Україна)
INTERNATIONAL PUBLIC ORGANIZATION
«CONGRESS OF CRIMINALISTS»
(Ukraine)**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Сергій КІВАЛОВ – Президент Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., академік;

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Мінас АРАКЕЛЯН – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Денис КОЛОДІН – декан факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Лариса АРКУША – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор.

СПІВОРГАНІЗАТОРИ:

Ольга КАТАРАГА – директор Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії, д.ю.н.;
Пьотр ПЄТКОВИЧ – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
Дмитро КІШКО – директор Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України;
Антоніна ЧЕРЕМНОВА – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
Валерій ШЕПІТЬКО – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Дар'я МІНЧЕНКО – начальник відділу міжнародних зв'язків Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Таїсія ІВАНІЙЧУК – директор наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія», к.біол.н.;
Сергій СТАРОДУБОВ – декан факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Богдан ФАСІЙ – декан факультету судового та міжнародного права Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент
Євген ХИЖНЯК – декан факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент

- Віктор ЦИТРЯК** – заступник декана факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ГОЛОВА РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Вікторія ГРИНЕВИЧ** – в.о. директора Центру поліграфологічних досліджень та тестування, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Ірина ПИШНЕНКО** – провідний фахівець відділу ліцензування, акредитації та забезпечення якості освіти, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИПУСК / УКЛАДАЧІ:

- Лариса АРКУША** – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
- Антоніна ЧЕРЕМНОВА** – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
- Пьотр ПЕТКОВИЧ** – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
- Валерій ШЕПІТЬКО** – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ЛУКАЩУК Каріна.....	338
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ, НЕ ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПОЗБАВЛЕННЯМ ВОЛІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	
ЛУЦЮК Павло.....	342
ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ВПЕРШЕ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ ТА СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ	
СИДОРЧУК Владислав, СИДОРЧУК Інна.....	348
КІБЕРТЕРОРИЗМ: ПОНЯТТЯ, ОЗНАКИ ТА НАПРЯМКИ ПРОТИДІЇ	
СТЕПАНЕНКО Оксана.....	353
КІБЕРНАСИЛЬСТВО ЯК САМОСТІЙНА ФОРМА ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА	
ТІТУНІНА Катерина.....	358
ПРОТИДІЯ РАДИКАЛІЗАЦІЇ ТА ГІБРИДНИМ ЗАГРОЗАМ В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
ЦЕХАН Дмитро.....	362
ІДЕОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ УГРУПОВАНЬ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ	
ЦИТРЯК Віктор.....	367
ЕФЕКТИВНІСТЬ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЗАСОБУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ В ПЕНІТЕНЦІАРНИХ УСТАНОВАХ	

СЕКЦІЯ 5.

КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ, ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІ ТА КРИМІНАЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ ДОКУМЕНТУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ У ЦИФРОВИЙ ЧАС

АЛБУЛ Сергій.....	372
КРИМІНАЛЬНА РОЗВІДКА ЯК СИСТЕМНИЙ ЕЛЕМЕНТ КОМПЛЕКСНОЇ МОДЕЛІ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
ВАЩУК Олеся.....	377
ПРОБЛЕМИ ДОСТОВІРНОСТІ ФОТО- ТА ВІДЕОДОКАЗІВ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ В УМОВАХ РОЗВИТКУ DEERFAKE-ТЕХНОЛОГІЙ	

ВОЛОС Владислав.....	381
ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВЛЕННЯ ТА ФІКСАЦІЇ ЦИФРОВИХ СЛІДІВ У РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ, ВЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ	
ВОЛОШИНА Владлена.....	384
ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ	
ГОНЧАРУК Владислава.....	387
СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ДЖЕРЕЛО КРИМІНАЛІСТИЧНИХ СЛІДІВ: ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ РОЗСЛІДУВАННЯ ТРАФІКІНГУ	
ГРЕБЕНЮК Сергій, КУШНІРЕНКО Наталія.....	391
СУДОВО–ДАКТИЛОСКОПІЧНА ІДЕНТИФІКАЦІЯ НЕВПІЗНАНИХ ТРУПІВ ТА ЇХ ОСТАНКІВ ЗА ЦИФРОВИМИ ЗОБРАЖЕННЯМИ ВІДБИТКІВ ПАЛЬЦІВ РУК ІЗ БІОМЕТРИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ	
ГРИНЕВИЧ Вікторія.....	397
МІЖ ЕФЕКТИВНІСТЮ ТА ВЕРХОВЕНСТВОМ ПРАВА: ПРАВОВІ Й ЕТИЧНІ МЕЖІ ЗАСТОСУВАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	
ДРИГА Єлизавета.....	401
ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧИХ ТА ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ТАКТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ЗБРОЇ ТА БОЄПРИПАСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
ЗАВТУР Віктор.....	406
ЦИФРОВИЙ ОБШУК У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ОКРЕМІ ПИТАННЯ НОРМАТИВНОЇ МОДЕЛІ	
ЗАГОРОДНІЙ Ігор.....	412
АЛГОРИТМІЗАЦІЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ З МОЖЛИВОСТЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО РОЗКРИТТЯ ТЯЖКИХ ТА ОСОБЛИВО ТЯЖКИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	
ЗАГОРОДНІЙ Віктор.....	419
МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА ЯК ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КЕРІВНИКА НА ЗАВЕРШАЛЬНОМУ ЕТАПІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.33602>

Дрига Єлизавета

*аспірантка кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології
Національного університету «Одеська юридична академія»,*

м. Одеса, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-0565-3543>

e-mail: dryha.l@ukr.net

ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧИХ ТА ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ТАКТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ЗБРОЇ ТА БОЄПРИПАСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Досліджено особливості взаємодії слідчих та оперативних підрозділів під час проведення тактичних операцій при розслідуванні незаконного обігу зброї та боєприпасів в умовах воєнного стану, визначено основні форми координації та проблеми практичної реалізації.

Ключові слова: незаконний обіг зброї, воєнний стан, тактичні операції, слідчі, оперативні підрозділи, взаємодія, боєприпаси.

Dryha Yelyzaveta

*postgraduate student of the Department of Criminalistics,
Forensic Examinations and Polygraphology,
National University «Odesa Law Academy»,
Odesa, Ukraine*

COOPERATION BETWEEN INVESTIGATIVE AND OPERATIONAL UNITS DURING TACTICAL OPERATIONS IN THE INVESTIGATION OF THE ILLEGAL TRAFFICKING OF WEAPONS AND AMMUNITION UNDER MARTIAL LAW

This study examines the nature of the interaction between investigative and operational units during tactical operations in the investigation of the illicit trafficking of weapons and ammunition under martial law, and identifies the main forms of coordination and the challenges involved in their practical implementation.

Key words: illegal arms trafficking, martial law, tactical operations, investigators, operational units, coordination, ammunition.

Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів під час проведення тактичних операцій при розслідуванні незаконного обігу зброї та боєприпасів в умовах воєнного стану є одним із ключових елементів забезпечення ефективності кримінального провадження, своєчасного документування злочинної діяльності та нейтралізації підвищених безпекових ризиків. В умовах збройної агресії, активних

бойових дій, переміщення значної кількості військової техніки, озброєння та боєприпасів територією держави істотно збільшується ризик потрапляння зброї до незаконного обігу. Частина зброї втрачається під час бойових зіткнень, частина незаконно вивозиться із районів проведення бойових дій, а окремі види озброєння стають предметом діяльності організованих злочинних угруповань. За таких умов традиційні форми розслідування виявляються недостатніми, що зумовлює необхідність проведення комплексних тактичних операцій із широким залученням оперативних можливостей правоохоронних органів.

Особливістю розслідування незаконного обігу зброї та боєприпасів є підвищений рівень латентності таких кримінальних правопорушень, конспіративний характер діяльності злочинців, використання міжрегіональних каналів переміщення зброї, наявність корупційних зв'язків, використання спеціальних засобів зв'язку та високий рівень мобільності учасників злочинної діяльності. У зв'язку з цим ефективне документування таких злочинів практично неможливе без постійної взаємодії між слідчими, оперативними працівниками, спеціальними підрозділами, експертами, аналітичними службами та іншими суб'єктами кримінального провадження. Саме узгодженість дій різних підрозділів забезпечує швидке отримання криміналістично значущої інформації, своєчасне реагування на зміну слідчої ситуації та належне процесуальне оформлення здобутих доказів.

Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів у таких провадженнях реалізується у процесуальних та організаційних формах. Процесуальна форма передбачає виконання оперативними підрозділами доручень слідчого або прокурора щодо проведення слідчих та негласних слідчих (розшукових) дій, встановлення місцезнаходження осіб, документування каналів постачання зброї, проведення контролю за вчиненням злочину, оперативних закупок, аудіо– та відеоконтролю, спостереження, встановлення контактів підозрюваних та інших заходів. Організаційна форма взаємодії проявляється у спільному плануванні тактичних операцій, обміні інформацією, координації дій, створенні слідчо–оперативних груп, проведенні оперативних нарад, визначенні сил та засобів, розподілі функцій між учасниками операції.

В умовах воєнного стану значно зростає роль оперативної складової розслідування. Оперативні підрозділи нерідко першими отримують інформацію про незаконне зберігання, переміщення або збут зброї, встановлюють канали її надходження, осіб–посередників, місця схову та логістичні маршрути. Саме тому ефективність розслідування значною мірою залежить від своєчасної передачі такої інформації слідчому та її правильного використання у кримінальному провадженні. Водночас слідчий забезпечує процесуальну легалізацію отриманих відомостей, формує доказову базу та визначає загальну стратегію розслідування.

Однією з найбільш поширених форм взаємодії під час розслідування незаконного обігу зброї є створення слідчо–оперативних груп [1]. До їх складу

можуть входити слідчі, оперативні працівники карного розшуку, підрозділів стратегічних розслідувань, працівники Служби безпеки України, спеціалісти вибухотехнічних служб, криміналісти, кінологи та представники інших підрозділів залежно від характеру слідчої ситуації. Основним завданням такої групи є комплексне забезпечення проведення тактичної операції, швидке реагування на зміну обстановки та забезпечення безпеки учасників провадження.

Особливого значення набуває взаємодія під час проведення тактичних операцій із затримання осіб, причетних до незаконного обігу зброї. Такі операції характеризуються підвищеним рівнем небезпеки, оскільки підозрювані можуть бути озброєними, мати бойовий досвід, використовувати засоби спостереження, контрспостереження або підтримку інших учасників злочинної групи. У зв'язку з цим підготовка до проведення операції повинна включати детальне вивчення особи підозрюваного, встановлення наявності зброї, можливих шляхів відходу, кількості співучасників, системи охорони приміщення, можливості застосування вибухових пристроїв та інших факторів ризику. Оперативні підрозділи здійснюють збір відповідної інформації, тоді як слідчий координує процесуальне забезпечення операції та визначає обсяг доказової інформації, яку необхідно отримати.

Тактичні операції під час розслідування незаконного обігу зброї часто мають комплексний характер та включають одночасне проведення декількох слідчих і негласних слідчих (розшукових) дій. Наприклад, одночасно можуть проводитися обшуки за декількома адресами, затримання підозрюваних, вилучення зброї, блокування каналів зв'язку, накладення арешту на транспортні засоби та документування контактів між учасниками злочинної діяльності. У таких умовах ефективність взаємодії визначається рівнем координації дій, наявністю єдиного плану операції та безперервним інформаційним обміном між усіма учасниками.

Окрему роль у забезпеченні взаємодії відіграє використання сучасних інформаційно-аналітичних систем та цифрових технологій. В умовах воєнного стану злочинці активно використовують месенджери, анонімні акаунти, зашифровані канали зв'язку та електронні платформи для продажу зброї. Це зумовлює необхідність залучення кіберпідрозділів, спеціалістів з цифрової криміналістики та аналітичних центрів. Оперативні працівники здійснюють моніторинг електронних ресурсів, встановлюють IP-адреси, акаунти, маршрути передачі інформації, а слідчі забезпечують належне процесуальне оформлення електронних доказів та їх подальше використання у кримінальному провадженні.

Важливим напрямом взаємодії є проведення контролю за вчиненням злочину під час документування фактів збуту зброї та боєприпасів. Такі тактичні операції передбачають поєднання оперативних заходів із процесуальними рішеннями та потребують високого рівня координації. Оперативні підрозділи забезпечують встановлення контакту із підозрюваними, контрольоване придбання зброї, приховане спостереження, аудіо- та відеофіксацію зустрічей, тоді як

слідчий здійснює процесуальний супровід операції, забезпечує отримання необхідних дозволів та документування результатів. Помилки у взаємодії на цьому етапі можуть призвести до втрати доказів або визнання їх недопустимими.

Суттєве значення має взаємодія під час проведення обшуків та оглядів місць зберігання зброї. Такі слідчі дії нерідко супроводжуються ризиком виявлення вибухонебезпечних предметів, мін, розтяжок або саморобних вибухових пристроїв. Тому до проведення обшуків залучаються вибухотехнічні підрозділи, спеціалісти–криміналісти, кінологи та працівники спеціальних підрозділів. Оперативні працівники забезпечують зовнішнє спостереження, блокування території та встановлення можливих співучасників, тоді як слідчий здійснює безпосереднє керівництво слідчою дією та фіксує її результати.

В умовах воєнного стану важливою проблемою залишається незаконне переміщення зброї через блокпости, гуманітарні коридори, транспортні маршрути та прифронтові території. Це потребує налагодження взаємодії не лише між слідчими та оперативними підрозділами Національної поліції, але й між військовими формуваннями, прикордонною службою, Службою безпеки України та іншими суб'єктами сектору безпеки й оборони. Ефективність такої взаємодії залежить від швидкості обміну інформацією, узгодженості дій та створення спільних інформаційних баз щодо викраденої або втраченої зброї [2].

Проблемним аспектом взаємодії є недостатня узгодженість між процесуальними та оперативними механізмами документування злочинної діяльності. На практиці нерідко виникають ситуації, коли оперативна інформація не отримує своєчасної процесуальної реалізації, або окремі дії проводяться без належної координації зі слідчим. Це може призводити до втрати доказової інформації, розголошення оперативних заходів або зриву тактичної операції. Тому важливого значення набуває спільне планування розслідування, визначення єдиної тактичної концепції та постійний контроль за виконанням поставлених завдань.

Таким чином, взаємодія слідчих та оперативних підрозділів під час проведення тактичних операцій при розслідуванні незаконного обігу зброї та боєприпасів в умовах воєнного стану є складною багаторівневою системою спільної діяльності, спрямованою на своєчасне виявлення, припинення та документування злочинної діяльності. Ефективність такої взаємодії визначається рівнем координації дій, швидкістю обміну інформацією, належним поєднанням процесуальних та оперативних можливостей, використанням сучасних технологій і здатністю правоохоронних органів адаптуватися до динамічних умов воєнного стану. Саме комплексний характер взаємодії забезпечує формування належної доказової бази, підвищення результативності тактичних операцій та мінімізацію ризиків для учасників кримінального провадження і суспільства в цілому.

Перелік використаних джерел:

1. Яковлєв О. Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами під час проведення слідчих (розшукових) дій. Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2017. №1. С. 217–224.
2. Свинаренко Ю.П. Шкута О.О. Особливості взаємодії оперативних підрозділів з органами дізнання та досудового слідства. Держава та регіони. Серія: Право, 2024 р., № 1 (83) том 2 С. 42–46.